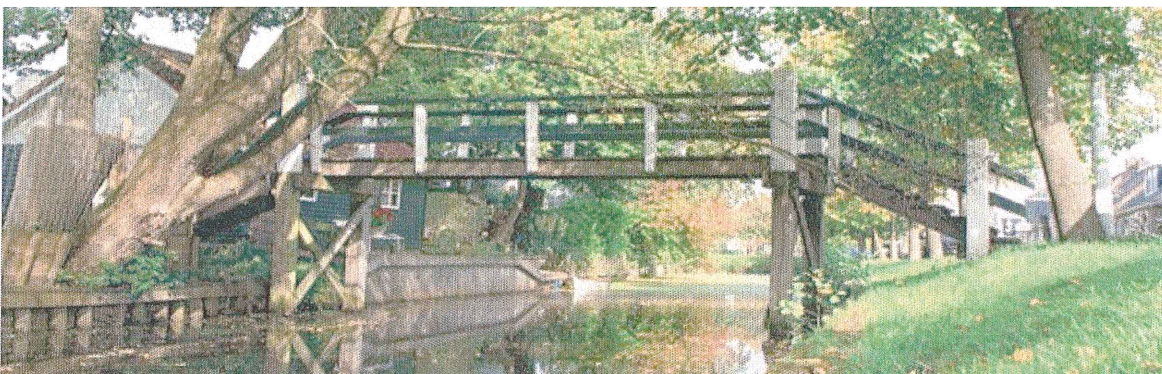
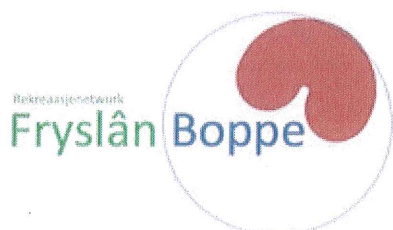

Feart & Fierte

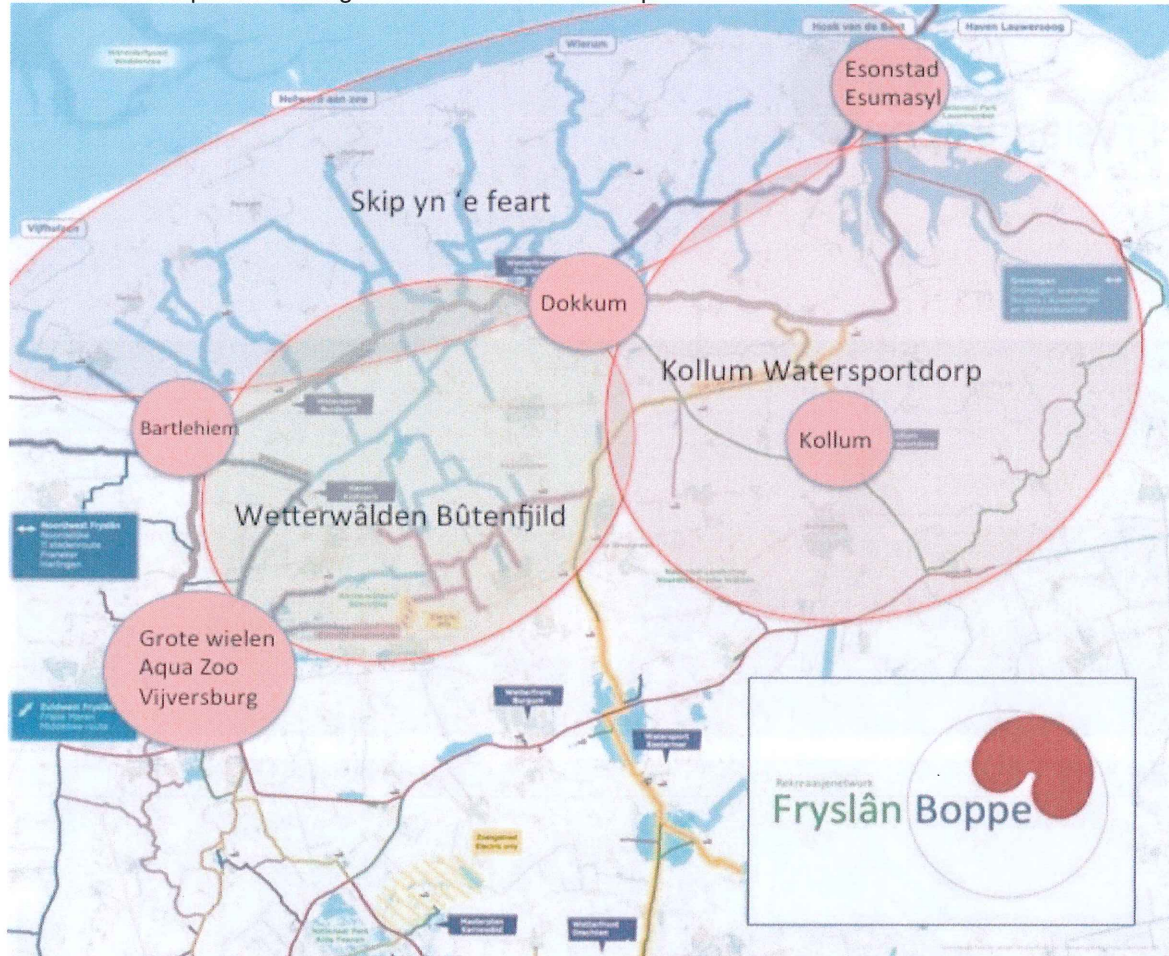
Dorpensie
20 februari 2019

Inpassing van Noordoost- Friesland in Waterrecreatievisie

Aanleiding

In 'Fearten & Fierten' reageren de partners in Fryslân Boppe op de voorstellen voor een Visie Waterrecreatie van de provinsje Fryslân. Hoewel in de visie aandacht wordt besteed aan de kleinschalige waterrecreatie, acht Fryslân Boppe het wenselijk dat bij de vaststelling van de visie nadrukkelijker aandacht wordt besteed aan renovatie van opvaarten, oude waterlopen, en historische wandel- en fietspaden in het gebied binnen de ovals op de kaart hieronder:

Netwerkorganisatie Fryslân Boppe

Fryslân Boppe is een netwerkorganisatie die haar legitimatie en draagvlak ontleent aan de verenigingen voor Dorpsbelangen in Noordoost Fryslân, die zich hebben verenigd achter de samenwerking tussen:

- Kollum Watersportdorp
- Skip-yn-'e-feart
- Stichting Wetterwâlden Bûtenfjild
- Organisaties voor sportvisserij

Doelstelling

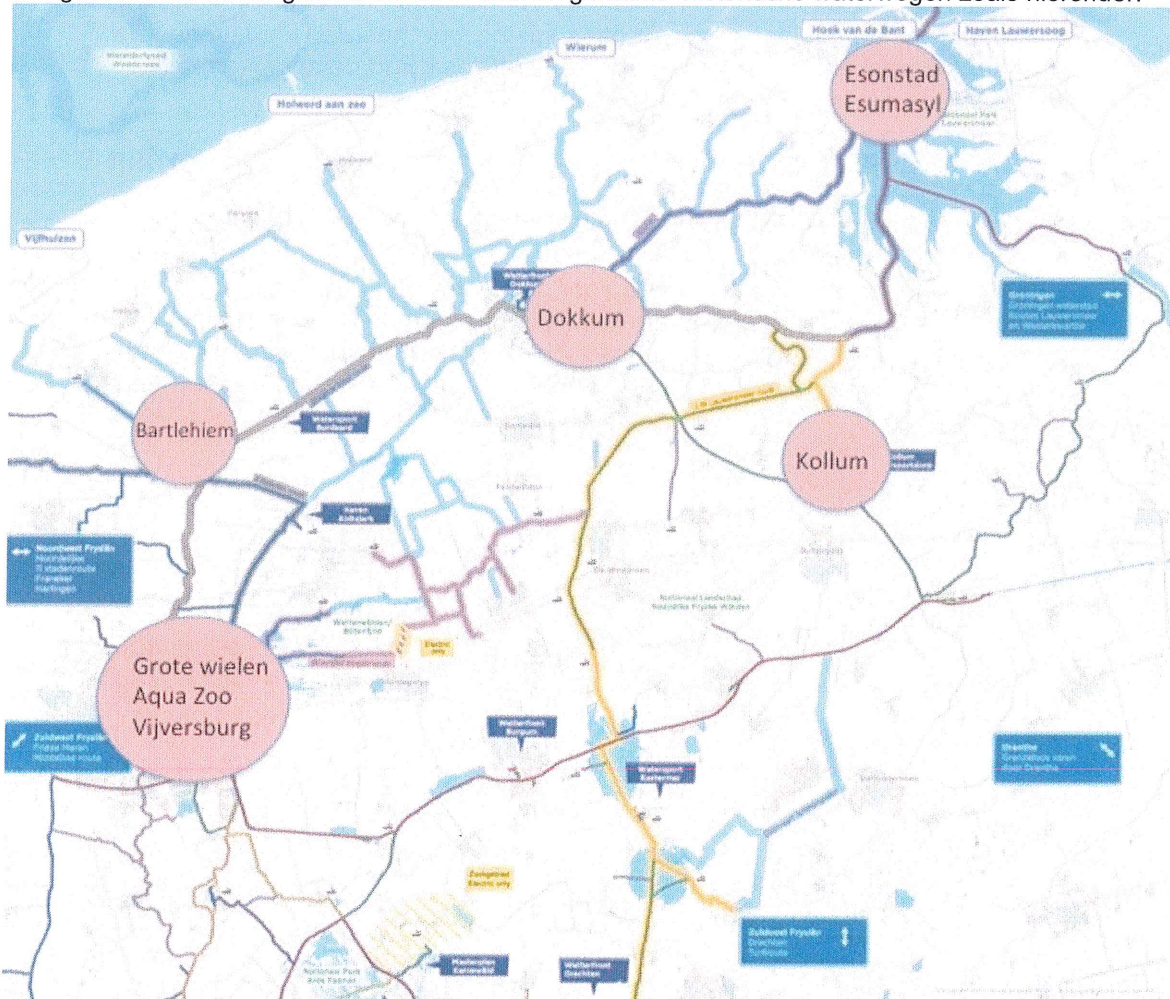
Fryslân Boppe beijvert zich voor recreatieve ontsluiting van het landschap van Noordoost-Fryslân door oude waterlopen, opvaarten en landverbindingen te laten fungeren als bindmiddel tussen recreatieve en (cultuur-)historische en toeristisch interessante objecten en projecten.

Rol en werkwijze: Tûk Ferbine

Fryslân Boppe realiseert deze doelstelling door het in met elkaar verbinden van dorpen, overheden, initiatiefnemers, belangenorganisaties, inwoners, bedrijven en organisaties die zijn gericht op versterking van de recreatieve of toeristische kracht en uitstraling van de regio. Fryslân Boppe wil waar nodig, gevraagd en ongevraagd, de aandacht vestigen op de onderschatte kracht van de overvloedig aanwezige kleinschalige cultuurhistorische rijkdom die Fryslân kleur geeft.

Renovatie van opvaarten, kleinschalige waterlopen en historische wandel- en fietsverbindingen

Het gaat in deze notitie globaal om de in onbruik geraakte historische waterwegen zoals hieronder.

Trends met groeperspectief

Fryslân Boppe stelt kleinschalige, aansprekende verbindingen op land en water voor, die inhaken op trends met groeperspectief:

- verschuiving van eigen-boot bezit naar compacte huurboten
- nieuwe doelgroepen niet-traditionele bootjesvaarders
- groeiende aandacht voor kanovaren, suppen en elektrisch varen
- maatschappelijke acceptatie van e-sloepen e-bikes
- wandeltoerisme, lange afstandswandelingen
- fietsroutes met grotere actieradius door e-bike toerisme
- herwaardering van historische landschappen

Beleving en herwaardering van dorp en landschap

- Herontdekking van de charme van het historische fijnmazige stelsel van vaar- en waterwegen, dat na indijking de dorpen en steden tot grote bloei en welvaart bracht.
- Ontsluiting van het natuurlijke achterland van steden en grotere toeristische trekkers, waaraan zij van oorsprong hun stedelijke functies ontleen.
- Opvaarten herinneren aan oorspronkelijke slenken en natuurlijke waterlopen die eeuwenlang zijn benut voor afwaterings- en transportfuncties en daarop gebaseerde

bedrijvigheid. Ze onderstrepen de bijzondere ontstaansgeschiedenis van het terpenland, de kleibouwstreek en veenweidegebieden.

- De voorstellen van Fryslân Boppe vormen een eigentijdse correctie op de ingrijpende na-oorlogse veranderingen in landschap, natuur en infrastructuur.
- de voorgestelde kleinschalige infrastructuur van vaarten en historische paden verbindt terpen, states, kloosters, pleintjes, historische boerderijen, laantjes, authentieke dorpskernen, kerken, musea en sluisjes die in belangrijke mate medebepalend zijn voor de échte 'kleur' van Fryslân.

Vaarlussen: impuls voor 'kleine' recreatie en meerdaags verblijf

- nieuwe, onervaren huurders-doelgroepen zijn gebaat bij kleinschalige en 'stillere' vaarroutes
- compacte vaarcircuits zijn interessant voor dagrecreatie.
- Meerdere ruime vaarcircuits groter gebied stimuleren meerdaags verblijf.
- relaxte arrangementen langs recreatieve topics vormen groeiende recreatiemarkt.
- rondvaarten tot 30 personen interessant voor groepsarrangementen aan regio

Vaarlussen: de rode stippellijnen geven schematisch de mogelijkheden voor vaarlussen weer. Nader onderzoek is nodig.

Kleinschalig ontsluiten: de ultieme beleving van de fierte: horizon, weidse luchten en natuur

- vanaf kano, fluisterboot of electrosloep wordt Fryslân pas echt voelbaar, met 360 graden zicht rondom en zo nu en dan een dorp, B&B, terpje of theetuin bij de boer
- ontsluiting van verstilde natuurgebieden voor vogelaars en natuurfotografen
- verbinding van aanlegplekken, visstekjes en paaigebieden voor rustzoekers
- De dijk fungeert in het noorden als strakke lijn op de horizon, ter ondersteuning van het Fryske ljocht en de weidsheid van de landschappen.
- Meer trajecten en kruisingen waar fietsers, wandelaars en pleziervaart elkaar en de inwoners spontaan ontmoeten.

Feart & Fierte: recreatief bindmiddel

Het mes van Feart & Fierte snijdt aan meerdere kanten:

- kleine vaarrecreatie bindt nieuwer groepen toeristen aan het gebied
- sympathieke verbindingen op menselijke schaal tussen grotere recreatieve objecten en bezienswaardigheden
- duurzame verbindingen voor fietser, wandelaar en vaarders tussen de dorpen
- versterking van sociale binding tussen dorpen, inwoners en ondernemers
- Verbind water en land. Help landrecreanten de boot in en lok schippers de wal op,
- Combinatie van water met fiets- en wandelpaden over kades, bruggen en sluisjes.

Feart & Fierte: pasklare kans voor het gebied Fryslân Boppe

Hoewel de aanbevelingen van Feart & Fierte passend zijn te maken voor meerdere Friese regio's, zijn ze in eerste instantie bedoeld voor het gebied, dat wordt bestreken door de initiatiefnemers Wetterwâlden Bûtenfjild, Kollum Watersportdorp en Skip-yn-'e- feart.

Conclusies en slotaanbevelingen

Op grond van de bovenstaande argumentatie adviseert Fryslân Boppe de opstellers van de Visie Waterrecreatie Fryslân het volgende:

- Versterk in de gehele provincie de focus op de attractiviteit van kleinschalige water- en landverbindingen. Creëer de komende jaren ruimtelijke en financiële mogelijkheden om kleinschalige water- en landrecreatie nadrukkelijker met elkaar te verbinden.
- Benoem het werkgebied van rekreaasjenetwurk Fryslân Boppe in de Visie op Waterrecreatie als een gebied met een specifieke combinatie van eigenschappen, waar de revitalisering en het herstel van oude vaar- en landverbindingen nadrukkelijk gestalte gaat krijgen.
- Ondersteun initiatieven van de binnen Fryslân Boppe gelieerde netwerkpartners op de volgende manier:
  - o Creëer als provincie een ambtelijke omgeving, die vrijwilligersorganisaties als Fryslân Boppe professioneel ondersteunt met adviezen, onderzoek en relevante basisgegevens zodat initiatieven van onderop onderbouwd gestalte kunnen krijgen.
  - o Ondersteun Fryslân Boppe materieel, planologisch en immaterieel bij het verrichten van onderzoek naar haalbaarheid, fasering en fysieke realisering van de in deze notitie beschreven ambitie.

“ Der leit al sa'n soad; sille wy dat ris tûker ferbine? ”

